

**ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
MUNICIPIUL CONSTANȚA
CONSILIUL LOCAL**

HOTĂRĂRE

**privind aprobarea Studiului de oportunitate pentru
fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii
serviciului de iluminat public și Regulamentul serviciului delegat de
iluminat public**

Consiliul local al municipiului Constanța, întrunit în ședință ordinară din data de 21.05.2014

Luând în dezbateră expunerea de motive prezentată de domnul primar Radu Ștefan Mazăre înregistrată sub nr.72179/19.05.2014 și referatul de necesitate și oportunitate nr.72028/19.05.2014 al Direcției gospodărire comunala, raportul Comisiei de specialitate nr.1 de studii, prognoze economico-sociale, buget-finanțe și administrarea domeniului public și privat al municipiului Constanța, Comisia de specialitate nr.3-servicii publice, comerț, agrement și raportul Comisiei de specialitate nr.5 administrație publică locală, juridică, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și libertăților cetățenești,

În conformitate cu prevederile:

- **Legii nr.51/2006**, a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare, ale
- **Legii nr.230/2006** a serviciului de iluminat public; precum și
- **Ordinului nr.86/2007** pentru aprobarea Regulamentului cadru al serviciului de iluminat public, al Autorității Naționale de reglementare pentru serviciile de gospodărie comună;

În temeiul prevederilor art.36 alin.2, lit. c și art.115 alin. 1, lit.b din Legea nr.215/2001 privind administrația publică locală, republicată;

HOTĂRĂȘTE

Art.1 Se aprobă Studiul de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public din municipiul Constanța, prevăzut în anexa nr.1.

Art.2. Se aprobă Regulamentul serviciului delegat de iluminat public din municipiul Constanța prevăzut în anexa nr.2.

Art.3. Anexele nr.1 și nr.2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.4. Compartimentul comisiilor de specialitate ale Consiliului local va comunica prezenta hotărâre Direcției patrimoniu, Direcției financiare, Direcției gospodărire comunala, Direcției tehnic-achiziții, Direcției administrație publică locală, în vederea aducerii ei la îndeplinire, precum și Instituției prefectului județului Constanța.

Adoptată de un nr.de 20 consilieri din 27 membrii

PREȘEDINTE ȘEDINȚĂ

VALENTIN CIORBEA

CONTRASEMNEAZĂ _____
SECRETAR
MARCELA ENACHE

CONSTANȚA

NR. 119 / 2014

DECOLIGHT srl

**STUDIU DE OPORTUNITATE PENTRU FUNDAMENTAREA
ȘI STABILIREA SOLUȚIILOR OPTIME
DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT
PUBLIC DIN MUNICIPIUL CONSTANȚA**

Nr. contract:	131024 / 15.10.2013
Beneficiar:	Municipiul Constanța Constanța, B-dul Tomis nr.51; CUI 4785631
Elaborator:	Decolight srl București, Șos. Mihai Bravu nr.444; J40/21623/2003; CUI 4679380
Colectivul de elaborare:	Dr. ing. Mihăi Husch Avocat Ina Vintilescu
Data:	28 octombrie 2013

SUMAR

1. Generalități
2. Descrierea serviciului de iluminat public
3. Structura actuală a sistemului de iluminat public
4. Situația economico-financiară actuală a serviciului de iluminat public
5. Aria teritorială de desfășurare a serviciului de iluminat public
6. Investiții necesare pentru modernizarea, îmbunătățirea cantitativă, calitativă și extinderea sistemului de iluminat public
7. Motivele care justifică delegarea gestiunii
8. Durata estimată a contractului de concesiune
9. Redevența
10. Concluzii și recomandări

NOTĂ:

Valorile utilizate în cuprinsul studiului care vizează stadiul infrastructurii existente sau elementele economice ale delegării realizate în perioada 2001-2012 sunt furnizate de către autoritatea publică locală în temeiul solicitării de elaborare a documentului prezent. Concluziile care au la bază valorile menționate sunt influențate de corectitudinea informațiilor furnizate de autoritatea publică.

1. GENERALITĂȚI

Conform unui studiu al A.N.R.S.C., în anul 2011 în România, serviciul de iluminat public era organizat la nivelul mediului urban în peste 250 de localități, iar în mediul rural în 1370 de localități. În aceste condiții existau un număr de 86 de agenți economici care aveau licență de operare în domeniul iluminatului public.

În acord cu dispozițiile art. 4 din Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public, sistemul reprezintă o componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a fiecărei unități administrativ-teritoriale, care în conformitate cu Legea serviciilor comunitare de utilități public nr. 51/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 254 din 12 martie 2006, aparține proprietății publice a acesteia.

Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- îmbunătățirea calității iluminatului public din municipiului Constanța;
- optimizarea consumului de energie;
- garantarea permanenței în funcționarea iluminatului public;
- realizarea unui raport optim calitate/cost pentru perioada de derulare a contractului de cooperare și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract (structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale);
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- punerea în valoare, printr-un iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive, a sărbătorilor legale sau religioase;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului;
- nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor prin asigurarea unui standard unitar calitativ și uniform răspândit teritorial în comunitate;
- dezvoltarea durabilă a sistemului de iluminat public;
- liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- transparență, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Eficiența serviciului de iluminat public influențează în mod direct mediul economic și social al unității administrativ-teritoriale. Calitatea iluminatului ca și serviciu comunitar poate determina

În mod cert creșterea nivelului de siguranță la nivel local, descurajând săvârșirea de infracțiuni și contravenții în spațiul public. La nivelul întregii țări s-a manifestat în ultimii ani o preocupare deosebită în privința optimizării acestui serviciu, fiind verificate constant opțiunile autorităților locale pentru implementarea unor sisteme complexe de gestiune a iluminatului public, în paralel cu dezvoltarea unei infrastructuri pentru supravegherea video din municipiile reședințe de județ.

Infrastructura iluminatului public poate fi utilizată și în scopul implementării structurilor pentru supraveghere video a zonelor comunitare cu risc ridicat pentru producerea de infracțiuni sau contravenții. În asemenea condiții, prima etapă pentru atingerea climatului de siguranță specific unei comunități europene îl reprezintă îmbunătățirea calității iluminatului public.

În acord cu cele expuse, un sistem de iluminat public deficitar impietează elementelor de securitate ce activează zilnic în comunitate (poliție, jandarmerie, agenți de securitate ai companiilor private), afectând chiar și eficacitatea unei soluții de supraveghere video. Din perspectiva securității comunității, efectul imediat al unui iluminat public inefficient este suprasolicitarea personalului disponibil însărcinat cu activitatea de prevenție a faptelor antisociale, fie ele infracționale sau contravenționale. Iluminatul public poate conduce așadar la creșterea gradului de monitorizare activă sau pasivă a spațiilor publice din cadrul comunității, ajutând la prevenirea și combaterea infracțiunilor și criminalității, sporind eficiența intervențiilor operative în cazul unor amenințări la adresa integrității persoanelor sau a bunurilor proprietate publică sau privată.

Numărul de infracțiuni de furt, de tâlhărie, de distrugere, de loviri și alte violențe crește în cadrul acelor comunități care nu beneficiază de un iluminat corespunzător pe timpul nopții, astfel încât fenomenele antisociale să fie descurajate. Administrarea eficientă a acestui serviciu apare ca o necesitate pentru creșterea gradului de securitate de la nivelul comunității locale, impunându-se ca resursele investite să fie în acord cu gradul de uzură al sistemului, iar extinderea sistemului să fie proporțională cu evoluția ariei ce include spațiilor publice pe care trebuie să le deservească.

Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public stabilește în cuprinsul art. 8 alin. (1) o competență exclusivă a autorităților administrației publice locale în privința înființării, organizării, coordonării, monitorizării și controlului funcționării serviciului de iluminat public de la nivelul unităților administrativ-teritoriale. Totodată, în sarcina autorităților publice locale legea impune și atributul dezvoltării, modernizării, administrării și exploatării serviciului de iluminat public astfel încât parametrii reali ai acestui serviciu să fie în acord cu principiile enunțate în art. 9 și art. 10 din cuprinsul Ordinului nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală.

Autoritățile administrației publice locale sunt obligate așadar *ope legis* să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe și implicit prin legislația menționată anterior.

Aceeași competență exclusivă în domeniul iluminatului public este stabilită și prin prevederile Regulamentului cadru al Serviciului de iluminat public din Ordinul nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală, respectiv, în art. 4 alin. (1): "*înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public la nivelul unităților administrativ-teritoriale,*

precum și înființarea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea sistemelor de iluminat public intră în competența exclusivă a autorităților administrației publice locale”.

În conformitate cu prevederile art. 10, lit. d din Legea 230/2006 a serviciului de iluminat public, în sarcina autorităților administrației publice locale intră adoptarea/emiterea hotărârilor/dispozițiilor privind darea în administrare sau delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum și încredințarea exploatării bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al localităților, aferente serviciului, conform prevederilor legale în vigoare. Dispozițiile art. 10 lit. d) din Lege sunt prevăzute în mod complementar celor de la lit. h) a aceluiași articol, unde se prevede o responsabilitate a autorității publice locale în privința gestionării contractului de delegare a gestiunii serviciului, astfel încât în ipoteza nerespectării obiectivelor stabilite prin convenția în cauză, prin regulament, caiet de sarcini sau chiar lege, autoritatea să aibă posibilitatea denunțării unilaterale. Totodată, autoritatea publică care adoptă soluția delegării serviciului are obligația de a verifica respectarea permanentă a indicatorilor de performanță ai serviciului de către persoana juridică care a preluat gestiunea.

În mod similar, atribuțiile autorității publice locale în privința iluminatului public atunci când se optează pentru formula delegării gestiunii se regăsesc și în art. 4 alin. 2 din Ordinul nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală, evaluarea activității din domeniu fiind realizată pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, *“având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe”.*

În definitiv, norma legală menționată stabilește în art. 4 alin. 3 că în vederea asigurării criteriilor de performanță ale sistemului de iluminat așa cum au fost menționate anterior, indiferent de forma de gestiune, *“autoritățile administrației publice locale vor urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităților locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislația în vigoare și cu reglementările C.I.E”.*

Gestiunea serviciului de iluminat public se poate realiza prin două modalități:

- gestiunea directă;
- gestiunea delegată.

Este de subliniat faptul că toate activitățile specifice serviciului de iluminat public, indiferent de forma de gestiune adoptată, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile regulamentului-propriu și ale caietului de sarcini, elaborate și aprobate de consiliul local, în baza regulamentului-cadru și a caietului de sarcini-cadru al A.N.R.S.C.

Gestiunea directă presupune asumarea nemijlocită de către autoritatea publică locală a sarcinilor și responsabilităților cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public.

Gestiunea delegată presupune transferul din partea autorităților administrației publice locale, în baza unui contract de delegare a gestiunii (contract de concesiune), unui sau mai multor operatori cu statut de societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la prestarea, exploatarea și administrarea sistemului de iluminat public.

2. DESCRIEREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, sub reglementarea, conducerea, monitorizarea și controlul Administrației Publice Locale a municipiului Constanța, reprezentând o parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a acestei unități administrativ-teritoriale.

Iluminatul public se referă la domeniul public sau privat al Municipiului Constanța, existent la nivelul acelor spații aflate în proprietatea actuală sau viitoare a localității, cuprinzând în linii mari următoarele tipuri de servicii:

- iluminatul căilor de circulație (auto, zone pentru pietoni și bicicliști), tunelurilor și pasajelor auto;
- iluminatul decorativ-arhitectural (pentru monumente, clădiri, fântâni);
- iluminatul parcurilor și al grădinilor;
- iluminat de gări, triaje, porturi, aeroporturi;
- iluminatul terenurilor de sport;
- iluminatul ariilor utilitare (parcări, platforme utilitare etc.);
- iluminatul publicitar și de reclamă;
- iluminatul ornamental și festiv.

Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- garantarea permanenței în funcționare a iluminatului public prin îndeplinirea parametrilor proiectați și menținerea lor în standardele în vigoare;
- asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- punerea în valoare, printr-un iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- optimizarea consumului de energie în paralel cu îmbunătățirea calității iluminatului public din municipiul Constanța;
- realizarea unui raport optim calitate/cost și a unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract; structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale;
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor;
- dezvoltarea durabilă a sistemului de iluminat public;

- liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- transparența, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Operatorul unui serviciu de iluminat public trebuie să asigure:

- respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena și protecția muncii, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea și combaterea incendiilor;
- exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor cu personal autorizat, în funcție de complexitatea instalației și specificul locului de muncă;
- respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, sau prin hotărârea de dare în administrare a serviciului și precizați în regulamentul serviciului de iluminat public;
- întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemelor de iluminat public;
- furnizarea autorității administrației publice locale, respectiv A.N.R.S.C., a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condițiile legii;
- creșterea eficienței sistemului de iluminat în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materiale și materii, energie electrică și prin modernizarea acestora;
- prestarea serviciului de iluminat public la toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;
- personal de intervenție operativă;
- conducerea operativă prin dispecer;
- înregistrarea datelor de exploatare și evidența lor;
- analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum și stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme și evitarea oricărei forme de risipă;
- elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică și pentru raționalizarea acestor consumuri;
- realizarea condițiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la funcționarea economică a instalațiilor de iluminat public;
- statistica incidentelor, avariilor și analiza acestora;
- instituirea și gestionarea unui sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de beneficiari în legătură cu calitatea serviciilor;
- soluționarea operativă a incidentelor;
- funcționarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- evidența orelor de funcționare a componentelor sistemului de iluminat public;

- aplicarea de metode performante de management care să conducă la funcționarea cât mai bună a instalațiilor de iluminat și reducerea costurilor de operare;
- elaborarea planurilor anuale de revizii și reparații executate cu forțe proprii și cu terți și aprobarea acestora de către administrația publică locală;
- executarea în bune condiții și la termenele prevăzute a lucrărilor de reparații care vizează funcționarea economică și siguranța în exploatare;
- elaborarea planurilor anuale de investiții pe categorii de surse de finanțare și aprobarea acestora de către administrația publică locală;
- corelarea perioadelor și termenelor de execuție a investițiilor și reparațiilor cu planurile de investiții și reparații a celorlalți furnizori de utilități, inclusiv cu programele de reabilitare și dezvoltare urbanistică ale administrației publice locale;
- inițierea și avizarea lucrărilor de modernizări și de introducere a tehnicii noi pentru îmbunătățirea performanțelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;
- o dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contract sau prin hotărârea de dare în administrare;
- alte condiții specifice stabilite de autoritatea administrației publice locale sau asociația de dezvoltare comunitară, după caz.

Operatorul are obligația să îndeplinească și gestionarea consumului de energie pentru sistemul de iluminat public ce implică asumarea următoarelor atribuții:

- monitorizarea și raportarea consumului de energie;
- optimizarea și reducerea cheltuielilor de întreținere și mentenanță, ca și costuri de operare aferente sistemului de iluminat public;
- aplicarea măsurilor de eficiență energetică conform legislației și reglementărilor în vigoare aplicabile elementelor infrastructurii SIP.

Obligațiile operatorului sunt înscrise în cuprinsul contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în ipoteza gestiunii delegate, respectiv, în contractul de administrare în ipoteza gestiunii directe. Cuprinsul prevederilor din aceste documente trebuie să fie în acord cu legislația incidentă, respectiv, cu regulamentul cadru adoptat de ANRSC prin Ordinul nr. 86/2007, precum și regulamentul autorității publice locale privind iluminatul public.

Pe de altă parte, răspunderea personalului operativ al operatorului sunt cuprinse în regulamentul de serviciu (regulamentul de serviciu se întocmește pe baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public). În caietele de sarcini se vor preciza condițiile de realizare a reparațiilor (curente și capitale), a investițiilor precum și a altor cheltuieli pe care le va face operatorul, specificându-se modul de aprobare și decontare a acestora în cadrul relațiilor contractuale dintre autoritatea administrației publice locale și operator.

Gestionarea și administrarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

- verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;
- corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- controlul calității serviciului asigurat;
- întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- menținerea în stare de funcționare la parametri proiectați a sistemului de iluminat public;
- măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;
- respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- funcționarea instalațiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;
- respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne și actualizarea documentației;
- respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale, în condițiile legii;
- funcționarea pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizare a serviciului de iluminat public;
- menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și cu costuri minime a reviziilor/reparațiilor curente;
- îndeplinirea indicatorilor de performanță și calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;
- încheierea contractelor cu furnizorii de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- un sistem prin care să poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incidente care afectează sau pot afecta siguranța, disponibilitatea și/sau alți indicatori de performanță ai serviciilor de iluminat;
- asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de iluminat public;
- urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;
- instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele

normative din domeniu. În termen de 60 de zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public va prezenta autorității administrației publice locale modul de organizare a acestui sistem;

- informarea utilizatorului și a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor/reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

3. STRUCTURA ACTUALĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC

În perioada 2001-2013 serviciul de iluminat public al Municipiului Constanta a fost delegat prin contract catre doi operatori privați, care au gestionat serviciul în două zone delimitate: zona de SUD și zona de NORD.

Serviciul de iluminat public este constituit din :

- infrastructura de transport a energiei electrice necesară furnizării iluminatului public, a cărei delegare se va face pe baza contractului existent între Municipiul Constanța și SC ENEL Distribuție Dobrogea, având la bază Ordinul ANRE 5/93/2000;
- sistemul de comandă (aprindere și automatizare) a iluminatului public – proprietatea Municipiului Constanța;
- sistemul de iluminat public, așa cum este definit în Regulamentul Serviciului de iluminat public în conformitate cu Legea nr. 230/2006 si care este proprietate a Municipiului Constanța;
- elemente de susținere – stâlpi;
- console;
- rețele de alimentare de tip LEA /LES;
- aparate de iluminat.

Principalele elemente ce compun sistemul de iluminat public actual pentru cele 2 zone: ZONA SUD și ZONA NORD sunt următoarele:

Tipul stâlpilor:

ZONA SUD	Tip stâlp	Nr. stâlpi
	Stâlpi beton	105
	Stâlp pitic h=0,5m	15
	Stâlp pitic h=1,1m	34
	Stâlp metalic decorativ cu h<5 m	2354
	Stâlpi metalici	277
	Total General	2,785

ZONA NORD	Tip stâlp	Nr. stâlpi
	Stâlpi beton	682
	Stâlp metalic decorativ cu h<5 m	5,441
	Stâlpi metalici	534
	Total General	6,657

Înălțime stâlpi:

	Inălțime stalp	Nr. stâlpi
ZONA SUD	Stâlp pitic h=0,5m	15
	Stâlp pitic h=1,1m	34
	Stâlpi h=3.2 m	2,354
	Stâlpi h= 8 m	181
	Stâlpi h= 10 m	201
	Total General	2,785

	Înălțime stâlp	Nr. stâlpi
ZONA NORD	Stâlpi h= 0.5 m	124
	Stâlpi h= 1.5 m	4
	Stâlpi h= 5 m	5,441
	Stâlpi h= 8 m	1,075
	Stâlpi h= 10 m	13
	Total General	6,657

Console:

	Tip consolă	Nr. console
ZONA SUD	Tip TGS	5,194
	Total General	5,194

	Tip consolă	Nr. console
ZONA NORD	Tip TGS	1,629
	Tip TG	6,738
	Total General	8,367

Corpuri de iluminat:

	Tip corp	Nr. corpuri
ZONA SUD	Corp de iluminat 2x24W	197
	Corp de iluminat Sodiu 1X70W	2,82
	Corp de iluminat Sodiu 1X100W	77
	Corp de iluminat Sodiu 1X150W	3140
	Corp de iluminat Sodiu 1X250W	1,918
	Corp de iluminat Sodiu 1X400W	106
	Corp de iluminat iodură metalică 1x70W	120
	Corp de iluminat iodură metalică 1x150W	47
	Corp de iluminat iodură metalică 1x250W	55
	Corp de iluminat iodură metalică 1x400W	46
	Corp de iluminat iodură metalică 1x1000W	8
	Corp de iluminat halogen	212
	Total General	8,746

Corpuri de iluminat:

ZONA NORD	Tip corp	Nr. corpuri
	Corp de iluminat Sodiu 1x70W	7,493
	Corp de iluminat Sodiu 1x100W	2,872
	Corp de iluminat Sodiu 1x150W	2,091
	Corp de iluminat Sodiu 1x250W	2,007
	Corp de iluminat Sodiu 1x400W	509
	Proiector	36
	Total General	15,008

Rețele electrice:

ZONA SUD	Tip rețea	Nr. km
	Rețea electrică aeriană tip TYIR	0,6
	Rețea electrică subterană	20.4
	Total General	21

ZONA NORD	Tip rețea	Nr. km
	Rețea electrică aeriană clasică	41.2
	Rețea electrică aeriană tip TYIR	160.7
	Rețea electrică subterană	233.2
	Total General	435.1

Punct de aprindere:

ZONA SUD	Total General buc	69

ZONA NORD	Total General buc	120

Posturile de transformare, componentele rețelei de distribuție a energiei electrice care alimentează cu energie electrică instalațiile de iluminat public, bransamentele, instalațiile de forță, instalațiile de legare la pământ, instalațiile de automatizări, măsură și control, punctele de aprindere etc. sunt proprietatea SC Enel Energie S.A. și sunt în administrarea acesteia, cu unele excepții ale zonelor unde s-au realizat extinderi ale sistemului de iluminat.

4. SITUAȚIA ECONOMICO-FINANCIARĂ ACTUALĂ A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

În prezent contractele cu cei doi foști operatori ai sistemului de iluminat public sunt încheiate. Municipality plătește în prezent doar valoarea energiei electrice consumate pentru iluminat. Contractele de delegare fiind încheiate se presupune ca nu există alte costuri legate de operare, întreținere, reparații sau alte operațiuni adiacente serviciului.

Valoarea de inventar a componentelor sistemului de iluminat public la data de 31.01.2013 era cea prezentată în tabelul de mai jos.

Valoarea de inventar la 31.01.2013 a SIL dat în delegare în 2001		28.250.447,08	lei
Valoarea de inventar la 31.01.2013 a investițiilor facute între 2001-2012	SUD public	47.873.293,00	lei
	SUD privat	7.037.725,71	lei
	NORD public	75.505.018,95	lei
	NORD privat	1.446.663,88	lei
		131.862.701,54	lei
Total valoare inventar la 31.01.2013		160.113.148,62	lei

Valorile detaliate pe cartiere se află în evidentele Primăriei, acestea urmând a fi clar specificate viitorului operator la preluarea gestiunii. În ultimul an de contract 2012, consumul de energie electrică pentru sistemul de iluminat public a fost de 12.367.440 kWh pentru care s-au plătit 6.238.372 lei. Prin raportare la nivelul anului 2012, rezultă un preț mediu de 0,5044 lei / kWh, cifră care are doar o valoare statistică.

Evoluția prețurilor plătite pentru energia electrică în cursul anului 2013 este indicată în **Anexa 1**.

În perioada delegării 2001-2012 s-au plătit pentru întreținerea sistemului de iluminat:

Valoarea platita pentru intretinerea sistemului de iluminat între 2001-2012	SUD	15.851.908	lei
	NORD	23.477.062	lei
		39.328.970	lei

În perioada delegării 2001-2012 s-au plătit pentru realizarea iluminatului de sărbători:

Valoarea platita a iluminatului festiv in perioada 2001-2012	SUD+NORD	8.895.567	lei

5. ARIA TERITORIALĂ DE DESFĂȘURARE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Până în anul 2013, municipiul Constanta a beneficiat de un sistem de concesiune cu împărțire în două zone administrative SUD și NORD.

Păstrarea acestui sistem de împărțire a orașului în două zone va permite autorității contractante să dețină simultan convenții de delegare a gestiunii serviciului cu doi operatori de iluminat public, fapt ce va aduce unele beneficii printre care enumerăm creșterea competitivității și posibilitatea de preluare a întregului oraș de către unul din operatori în cazul în care celălalt din diverse motive nu va putea, temporar sau definitiv, să-și îndeplinească obligațiile contractuale.

Având în vedere experiența trecută și avantajele menționate mai sus, propunem păstrarea concesiunii pentru cele două zone ale municipiului: Zona SUD și Zona NORD.

Acestea vor fi despărțite de limita Bulevardul Tomis (între Ovidiu și b-dul Aurel Vlaicu), Bulevardul Aurel Vlaicu (între B-dul Tomis și Str. Baba Novac) – Strada Baba Novac (între B-dul Aurel Vlaicu și Str. Soveja) – Str. Soveja (între Str. Baba Novac și B-dul Tomis) – Bulevardul Tomis (între Str. Soveja și B-dul Alexandru Lăpușneanu) – Bulevardul Alexandru Lăpușneanu (între B-dul Tomis și capătul său), Bulevardul 1 Decembrie 1918, Bulevardul 1 Mai (până la Prelungirea Traian) și portul Constanța.

Legea nr. 230/2006 nu cuprinde prevederi speciale în privința teritoriului în reglementarea celor două modalități de gestiune a serviciului de iluminat public. Cu toate acestea, subliniem faptul că în privința gestiunii directe a serviciului de către autoritatea administrativă publică toate sarcinile și obligațiile acesteia sunt impuse prin referire la întreg teritoriul comunității, fiind obligatoriu să fie respectate în mod constant și uniform principiile de funcționare a serviciului, precum și a tuturor celorlalte exigențe din lege și din Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Pe de altă parte, în privința delegării de gestiune a serviciului de iluminat public, Legea nr. 230/2006 prevede posibilitatea ca prin acordul de voință dintre autoritatea publică locală și persoana juridică delegată, obiectul contractului să facă referire la un anumit teritoriu. În ipoteza aceasta, în funcție de specificul serviciului de la nivelul comunității locale se impune ca pentru buna gestionare a acestuia, implicit pentru a avea posibilitatea reală de a atinge indicii de performanță și obiectivele stabilite prin Regulamentul Cadru al ANRSC nr. 86/2007, să fie luată în calcul posibilitatea ca prin delegarea de gestiune către diferiți operatori să se ajungă la o soluție de eficiență sporită în asigurarea serviciului pentru beneficiari.

Harta delimitării celor două zone NORD și SUD este prezentată în **Anexa 2**.

6. INVESTIȚII NECESARE PENTRU MODERNIZAREA, ÎMBUNĂȚĂȚIREA CANTITATIVĂ, CALITATIVĂ ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Investițiile recomandate pentru îmbunătățirea sistemului de iluminat public sunt cele necesare pentru aducerea și menținerea lui la nivelul criteriilor standardului SR EN 13201, atât în ceea ce privește performanțele cerute, cât și instrumentele necesare pentru a fi atinse, verificate periodic și păstrate în cadrul parametrilor legali.

În ordinea firească a realizării lor, recomandăm ca viitoarele investiții să fie alocate pentru:

1. întocmirea hărții sistemului de iluminat public în format electronic;
2. întocmirea planului de iluminat general al Municipiului Constanța;
3. introducerea sistemului de telegestiune a iluminatului public și modernizarea echipamentelor de comandă, automatizare, măsură și control din punctele de aprindere
4. extinderea sistemului de iluminat în zonele în care lipsește, acolo unde este deficitar sau în zonele noi ale orașului;
5. introducerea în subteran a rețelelor de iluminat public pe principalele artere de circulație și apoi în totalitatea lor;
6. preluarea rețelei electrice de alimentare și distribuție cu toate componentele sale de la Enel Dobrogea;
7. înlocuirea stâlpilor din beton existenți cu stâlpi metalici;
8. înlocuirea în totalitate a proiectoarelor cu lămpi halogen cu echivalente cu surse LED sau cu descărcări;
9. înlocuirea corpurilor de iluminat clasice ajunse la sfârșitul perioadei de funcționare cu echivalente cu surse LED sau cu aparate performante IP66 cu lămpi cu vapori de sodiu;
10. înlocuirea treptată și în măsură posibilităților financiare a tuturor corpurilor de iluminat clasice cu echivalente cu surse LED, după realizarea studiilor luminotehnice care să ateste economia de energie realizată;
11. realizarea unor zone test cu stâlpi cu panouri fotovoltaice, aparate cu surse LED de mare intensitate și sursă duală (baterie-rețea) pentru iluminatul decorativ al parcurilor și grădinilor, iar în ipoteza unor rezultate mulțumitoare, extinderea lor treptată și la alte destinații;
12. punerea în valoare prin iluminat a patrimoniului arhitectural al orașului.

În ceea ce privește introducerea aparatelor de iluminat performante cu tehnologie LED, în tabelul de mai jos prezentăm un calcul rapid, care evaluează economia de energie electrică la nivelul întregului oraș, în cazul ipotetic al trecerii generalizate la iluminatul cu surse LED de mare putere.

**STUDIU DE OPORTUNITATE PENTRU FUNDAMENTAREA ȘI STABILIREA SOLUȚIILOR OPTIME
DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN MUNICIPIUL CONSTANȚA**

Tip lampa	Cantitati (bucati) instalate	Consum unitar actual Pi (W)	Consum actual Pi (W)	Consum unitar varianta inlocuire LED Pi (W)	Consum total varianta LED Pi (W)	Economia de putere instalata realizata (W)
Fluorescent 2x24W	197	50	9.850	26	5.122	4.728
Sodiu 1x70W	10.313	75	773.475	40	412.520	360.955
Sodiu 1x100W	2.949	110	324.390	60	176.940	147.450
Sodiu 1x150W	5.231	165	863.115	100	523.100	340.015
Sodiu 1x250W	3.925	270	1.059.750	160	628.000	431.750
Sodiu 1x400W	615	450	276.750	240	147.600	129.150
Iodura metalica 1x70W	120	75	9.000	50	6.000	3.000
Iodura metalica 1x150W	47	170	7.990	120	5.640	2.350
Iodura metalica 1x250W	55	270	14.850	180	9.900	4.950
Iodura metalica 1x400W	46	450	20.700	280	12.880	7.820
Iodura metalica 1x1000W	44	1.070	47.080	650	28.600	18.480
Halogen 300W	212	300	63.600	70	14.840	48.760
	23.754		3.470.550		1.971.142	1.499.408

Din tabelul prezentat mai sus, rezultă că în cazul înlocuirii tuturor aparatelor de iluminat clasice cu aparate cu tehnologie LED, s-ar realiza o scădere a puterii instalate de la aprox. 3,5 MW la aprox. 2,0 MW, care ar permite o scădere a consumului de cca. 40%. Din punct de vedere al consumului cu iluminatul, aceasta ipoteză ar situa Constanța în rândul orașelor „verzi” ale Europei, iar dacă luăm ca referință suma plătită pentru energia electrică la nivelul anului 2012 pentru iluminat ar însemna o economie de 2,5 milioane de lei anual.

Desigur, acesta este un calcul ipotetic, efectuat pe baza unor informații generale. În realitate trebuie ținut cont de mai multe aspecte (performanțele diferite ale fiecărui model de aparat de iluminat, particularitățile fiecărei zone de iluminat etc.). În practică, se recomandă efectuarea unor studii tehnico-economice mai detaliate care să preceadă luarea unor decizii ce pot constitui teme precise pentru viitorul iluminatului în Municipiul Constanța și pot fi înglobate în viitorul plan general de iluminat.

Din punct de vedere al investițiilor în structura actuală a sistemului de iluminat public, în urma studierii datelor din auditul realizat la terminarea perioadei de delegare, date puse la dispoziție de municipalitate, rezultă recomandarea că viitoarele investiții ar trebui să fie orientate pentru realizarea următoarelor activități:

ZONA SUD:

- înlocuire stâlpi beton cu stâlpi metalici: 1.704 buc;
- înlocuire stâlpi ornamentali: 60 buc.
- înlocuire corpuri de iluminat stradale clasice cu corpuri de iluminat cu tehnologie LED: 2258 buc.
- înlocuire corpuri de iluminat clasice – 518 buc.
- înlocuire corpuri de iluminat ornamentale clasice cu corpuri de iluminat cu tehnologie LED: 2228 buc.
- execuție canalizație tehnică, cu rețea de alimentare subterană, rețea curenți slabi cu 6 tuburi d=63mm și cămine (derivatie sau tragere): 62.6 km
- modernizare rețea aeriană clasică: 24 km
- montare de puncte de aprindere iluminat public – 54 buc

ZONA NORD:

- înlocuire stâlpi beton cu stâlpi metalici: 1.725 buc;
- înlocuire stâlpi ornamentali: 1.361 buc.
- înlocuire corpuri de iluminat stradale clasice cu corpuri de iluminat cu tehnologie LED: 1805 buc.
- înlocuire corpuri de iluminat ornamentale clasice cu corpuri de iluminat cu tehnologie LED: 1441 buc.
- execuție canalizație tehnică, cu rețea de alimentare subterană, rețea curenți slabi cu 6 tuburi d=63 mm și cămine (derivație sau tragere): 65 km
- modernizare rețea aeriană clasică: 75 km
- separarea rețelei de iluminat de cea a distribuitorului de energie: montarea unui număr de 70 puncte de aprindere.

Recomandările de mai sus pot fi cuprinse în viitorul caiet de sarcini a delegării serviciului sub rezerva ca vor trebui să fie confirmate ulterior de studii luminotehnice și de calcule tehnico-economice.

În viitor, măsurile tehnico-organizatorice de extindere și dezvoltare vor trebui să conducă la realizarea unui sistem de iluminat public care să dispună în total de un număr de cca. 25.000 de puncte luminoase, față de cele aproximativ 23.750 care există în prezent.

7. MOTIVELE CARE JUSTIFICĂ DELEGAREA GESTIUNII

7.1. Aspecte generale privind gestiunea serviciului de iluminat public

Legea nr. 230/2006 stabilește la art. 18 alin. (1) modalitatea în care autoritatea publică locală competentă poate realiza gestiunea serviciului de iluminat public, indicând punctual liniile directoare de către trebuie să se țină cont în acțiunile desfășurare în acest domeniu: *“a) mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților; b) starea sistemului de iluminat public existent; c) posibilitățile locale de finanțare a exploatării, întreținerii și dezvoltării serviciului și a structurii tehnico-edilitare aferente”*. Pe baza informațiilor rezultate în conformitate cu elementele enunțate anterior autoritatea publică locală va elabora indicatorii de performanță care trebuie îndepliniți de serviciul de iluminat public, stabilindu-i prin hotărâre de consiliu local, cu respectarea prevederilor regulamentului-cadru al serviciului (Anexă la Ordinul nr. 86/2006 al ANRSC). În art. 7 alin. (2) din Legea nr. 230/2006 se menționează expres faptul că indicatorii de performanță care vor influența evaluarea și opțiunea gestiunii serviciului trebuie să se supună cu prioritate necesităților reale ale comunităților locale, să țină cont de starea tehnică precum și de eficiența sistemului de iluminat public existent. Propunerea și adoptarea acestor parametri de evaluare a serviciului de iluminat public trebuie conform legii să se realizeze în urma unor consultări și dezbateri publice (art. 18 alin. 2 din Legea nr. 230/2006).

O evaluare corectă a modalității de gestiune a serviciului de iluminat public se supune astfel cum am subliniat anterior atât legii – care stabilește criterii generale de evaluare – însă mai ales regulamentului propriu local al serviciului și eventual caietului de sarcini aferent. Prevederile care trebuie avute în vedere trebuie să cuprindă informații reale privitoare la

- a) nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
- b) indicatorii de performanță a serviciului;
- c) condițiile tehnice;
- d) infrastructura aferentă serviciului;
- e) raporturile operator-utilizator.

7.2. Gestiunea directă

Legea nr. 230/2006 oferă autorității publice locale posibilitatea ca pe baza unei evaluări realizate conform celor menționate anterior să opteze pentru gestiunea directă serviciului de iluminat public sau pentru gestiunea delegată a acestui serviciu. Conform prevederilor art. 19 din actul normativ indicat, în cazul gestiunii directe *“autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public”*.

Gestiunea directă presupune totodată utilizarea unor operatori definiți și licențiați în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 51/2006. În cazul acestei modalități de gestiune a serviciului autoritatea publică locală emite o hotărâre de dare în administrare a infrastructurii tehnico-edilitare, pe baza licenței eliberată de către A.N.R.S.C.

Legea nr. 230/2006 menționează așadar faptul că în cadrul acestei modalități de gestiune autoritatea publică locală emite doar un mandat de administrare către operatori specializați și acreditați a serviciului, astfel încât atribuțiile privitoare la finanțare, coordonare, administrare, exploatare și mentenanță revin acestora. Opțiunea manifestată de către autoritatea publică locală pentru gestiunea directă poate fi argumentată doar atunci când din evaluarea dimensiunii sistemului, a gradului de dezvoltare a acestuia, a particularităților economico-sociale ale localităților și implicit a posibilității autorității de finanțare ar rezulta un raport care să respecte în integralitate principiile de funcționare ale serviciului stabilite prin art. 9 și 10 din Regulamentul-cadru din 20 martie 2007 al serviciului de iluminat public, Anexă a Ordinului nr. 86/2007 emis de A.N.R.S.C.

Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice menționează în art. 29 alin.(2) faptul că pentru realizarea gestiunii directe este necesar ca la nivelul autorității administrației publice locale să poată exista structuri proprii care să desășoare activitatea aferentă. Aceste structuri pot fi: a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale; b) servicii publice sau direcții de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale, având autonomie financiară și funcțională; c) servicii publice sau direcții de specialitate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale sau a asociației de dezvoltare comunitară, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională. În ipoteza în care la nivelul autorității publice locale nu pot exista asemenea structuri care să beneficieze implicit și de infrastructura aferentă unei bune desfășurări a activității incidente ipoteza realizării serviciului prin gestiune directă nu se poate realiza. Evaluarea în sine a structurii odată ce a fost identificată se realizează precum am menționat după criteriile specifice serviciului, în cazul de față incidente fiind normele din cuprinsul Legii nr. 230/2006, respectiv, cele din Regulamentul Cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

7.3. Gestiunea delegată

Aceasta modalitate de gestiune a serviciului de iluminat public presupune transferul printr-un contract a sarcinilor și responsabilităților instituite în acest domeniu din patrimoniul autorităților locale către un operator cu statut de societate comercială cu capital public, privat sau mixt. Odată cu delegarea sarcinilor și responsabilităților, autoritatea publică locală transferă și exploatarea și administrarea serviciului, astfel încât operatorul să poată acționa în mod independent și responsabil în vederea realizării obligațiilor contractuale, atingerii parametrilor de performanță, precum și a obiectivelor din lege.

Gestiunea delegată reprezintă o excepție legală de la responsabilitatea impusă autorității publice locale în privința gestionării serviciului de iluminat public, respectiv, de la obligația generală a acestora de a satisface exigențele obiectivelor impuse de lege în acest domeniu.

Activitatea operatorilor care vor prelua gestiunea sistemului este reglementată de Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice care vor presta serviciul de iluminat public în baza contractului de delegare a gestiunii, aprobat de autoritățile administrației publice locale și în

baza licenței eliberate de autoritatea competentă [art. 19 alin. (3) din Legea nr. 230/2006]. Prevederile contractului prin care se realizează delegarea sunt stabilite către Legea nr. 51/2006, iar cuprinsul său în ceea ce privește drepturile și obligațiile părților trebuie să se supună principiilor care derivă din Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public, precum și din Regulamentul-cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Diferență fundamentală care există între gestiunea directă și gestiunea delegată în cazul serviciului de iluminat public este că dacă în prima ipoteză autoritatea publică locală pastrează în patrimoniul ei toate obligațiile privind îndeplinirea obiectivelor din lege, implicit, responsabilitățile de finanțare și întreținere, în cea de-a doua ipoteză, operatorul public sau privat preia în integralitate sarcinile aferente, cu excepția prerogativelor privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului, respectiv, a programelor de dezvoltare a sistemului de iluminat public, precum și drepturile și competențele precizate la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 230/2006. Astfel, obiectul contractelor de delegare a gestiunii serviciului poate include: activitățile de operare propriu-zisă, gestionare, administrare, exploatare, întreținere, precum și activitățile de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor din infrastructura aferentă serviciului de iluminat public.

Art. 17 alin. (1) stabilește drepturile pe care autoritatea publică le va avea în raport cu operatorul public sau privat căruia îi va fi acordată delegarea gestiunii serviciului, respectiv, cele privitoare la supraveghere și control: a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C.; b) modul de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori și activitățile desfășurate de aceștia; c) calitatea și eficiența serviciului prestat, corespunzător indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți conform legii; d) modul de administrare, de exploatare, de conservare și de menținere în funcțiune, dezvoltarea și/sau modernizarea sistemului de iluminat public. În mod complementar, la secțiunea privitoare la gestiunea delegată din cuprinsul legii nr. 230/2006 [art. 21 alin. (2)] se prevede expres faptul că toate activitățile de monitorizare și control privind modul de respectare de către operatori a condițiilor de emitere și menținere a licențelor revin A.N.R.S.C., iar cele privind indicatorii de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii revin autorităților administrației publice locale.

Conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 230/2006 autoritatea publică locală are competența exclusivă de a impune în acord cu legea toate exigențele necesare pentru realizarea în bune condiții a delegării. Astfel legea nu limitează accesul la procedura de selecție a delegării, fiind permisă participarea oricăror operatori, chiar și a celor nou-înființați, cu respectarea însă a condițiilor impuse de către autoritatea publică locală. În virtutea atribuțiilor de reprezentare ale administrației publice locale, așa cum reies din cuprinsul Legii nr. 215/2001, aceasta va impune exigențele necesare privitoare la asigurarea existenței garanțiilor profesionale și financiare ale operatorului, precum și modalitatea de respectare a indicatorilor de performanță. Prin cuprinsul contractului de delegare autoritatea publică locală poate impune prevederi și cu privire la nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului în condiții de calitate și de cantitate corespunzătoare, toate acestea constituind criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

7.4. Concluzii și analiză comparativă

Conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 230/2006 autoritatea publică locală are competența exclusivă de a impune în acord cu legea toate exigențele necesare pentru realizarea în bune condiții a delegării. Astfel, legea nu limitează accesul la procedura de selecție a delegării, fiind permisă participarea oricăror operatori, chiar și a celor nou-înființați, cu respectarea însă a condițiilor impuse de către autoritatea publică locală. În virtutea atribuțiilor de reprezentare ale administrației publice locale, astfel cum reies din cuprinsul Legii nr. 215/2001, aceasta va impune exigențele necesare privitoare la asigurarea existenței garanțiilor profesionale și financiare ale operatorului, precum și modalitatea de respectare a indicatorilor de performanță. Prin cuprinsul contractului de delegare autoritatea publică locală poate impune prevederi și cu privire la nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului în condiții de calitate și de cantitate corespunzătoare, toate acestea constituind criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

Dacă în cazul gestiunii directe autoritatea administrativă este responsabilă în integralitate de modul de îndeplinire a obligațiilor care decurg din lege, în privința delegării gestiunii legea îi permite acesteia să împartă sarcinile cu un operator public sau privat, acordând totodată posibilitatea ca prin contractul de delegare să fie impuse exigențe specifice, în acord cu nevoile și situația concretă de la nivelul comunității locale incidente.

**STUDIU DE OPORTUNITATE PENTRU FUNDAMENTAREA ȘI STABILIREA SOLUȚIILOR OPTIME
DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN MUNICIPIUL CONSTANȚA**

Rațiunea bunei administrări a sistemului de iluminat public în Municipiul Constanța nu poate fi pusă în discuție, obiectul prezentului studiu având menirea să sprijine în mod obiectiv desemnarea unei soluții optime de gestionare a serviciului de iluminat public: directă sau indirectă.

Pentru a putea compara ușor avantajele și dezavantajele gestiunii directe cu cele ale gestiunii indirecte (delegate) a sistemului de iluminat public, acestea se prezintă în continuare sub forma unui tabel:

	GESTIUNE DIRECTA	GESTIUNEA INDIRECTA (DELEGATA)
AVANTAJE	• menținerea responsabilității față de populația deservită; • tarife mai mici decât în cazul gestiunii delegate, neexistând profit; • menținerea autorității nemijlocite a Municipality asupra activității; • accesul la fonduri europene destinate autorităților publice	• parametrii serviciilor și necesarul de investiții vor fi clar definiți în contract, cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor să treacă la operator; • accelerarea investițiilor din momentul când operatorul își intră în drepturi; nevoia de profit a operatorului va genera schimbarea rapidă a proceselor interne și a relațiilor cu clienții; • Municipality transferă sarcina investițiilor și (potențial a) finanțării către operatorul pentru partea ce îi revine; • Municipality va avea calitatea de a superviza și a reglementa conformarea operatorului la cerințele impuse în contract și nu de gestiune directă a serviciului; • Municipality va avea drept de control final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a întrerupe delegarea de gestiune în cazul în care operatorul are o activitate defectuoasă care persistă – prin clauzele de penalizare și de reziliere ale contractului; • Municipality are putere decizională pentru ca în momentul încredințării contractului, acesta să includă toate prevederile optime; • reducerea imixtiunii politice în deciziile de afaceri, investiții și personal; • criteriile de management comercial se pot îndeplini pentru a avea acces la fonduri bancare.
DEZAVANTAJE	• ritm lent de investiții, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatare și pe sumele puse la dispoziție de către ordonatorul de credite; • Municipality ar trebui să furnizeze în continuare fonduri și garanții în calitatea de acționar unic (dacă se organizează o societate pe acțiuni pentru operarea serviciului); • creșterea numărului de persoane din cadrul aparatului propriu al Primarului, personal care să se ocupe de serviciul respectiv; • activitatea de atragere de surse de finanțare; • costuri suplimentare cu: dotări cu echipamente și utilaje specifice, mijloace de transport și intervenție, personal, instruire personal, autorizare personal; • costuri de licențiere la ANRSC.	• negocierea unui contract detaliat pe termen lung, în special pentru prima parte a contractului, cea în care se realizează investițiile; • Municipality trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, monitorizare și supraveghere. • monopol pe termen lung atribuit operatorului, cu dificultăți de ieșire din contract în caz de neperformanță; • Municipality trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului

Numărul mai mare de dezavantaje, precum și cel mai mic de avantaje al gestiunii directe în raport cu gestiunea delegată, recomandă în prima fază adoptarea celei de-a doua variante. Posibilitatea extinsă de a defini contractual limitele de exploatare a serviciului, finalitatea și ritmul investițiilor din infrastructură determină ca formula gestiunii delegate să fie mai ușor de pus în acord cu interesele generale ale comunității și implicit, cu principiile care guvernează serviciul.

Matricea riscurilor de exploatare privind concesiunea serviciului de iluminat public este indicată în **Anexa 3**.

Înființarea și existența unui serviciu propriu al Primăriei, cu personal specializat și cu dotare tehnică necesară prestării unui serviciu de calitate ar presupune costuri financiare importante pentru bugetul local. Estimarea costurilor pe toată durata delegării, inclusiv identificarea și cuantificarea financiară a riscurilor, poate conduce la stabilirea unor tarife reale și acceptate de către toți utilizatorii, astfel încât alegerea unui operator să fie pe deplin justificată și financiar, pe lângă principiile descentralizării și eficientizării cerute de normele europene.

Pentru a aproxima costurile ipotetice pe care le presupune înființarea și funcționarea unui serviciu propriu al Primăriei de operare/administrare a iluminatului public din Municipiul Constanța s-a realizat o simulare a cheltuielilor care este prezentată în **Anexa 4**.

Calculul simulării indică următoarele valori approximate:

- 2.400.000 lei cheltuieli de înființare, dotare, organizare, licențiere;
- 3.100.000 lei cheltuieli anuale cu funcționarea (salarizare, sedii, utilități, întreținere utilaje).

Dacă repartizăm și cheltuielile de înființare pe 10 (zece) ani de funcționare, ar rezulta cheltuielă anuală de 3.340.000 lei cu întreținerea sistemului de iluminat.

Cheltuielile totale pe ultimii 10 ani de delegare a serviciului, indicate la capitolul 4 al prezentului studiu, sunt de 39.328.970 lei, valoare pusă la dispoziție de municipalitate. Asta presupune o medie de 3.932.897 lei cheltuiți anual cu întreținerea și menținerea sistemului, o sumă care însă include și costurile cu materialele consumabile și cele pentru intervenții rapide.

Rezumând, ar trebui făcută comparația între:

- costul întreținerii în varianta delegării serviciului = 3.932.897 lei;
- costul întreținerii în varianta administrării directe = 3.340.000 lei.

La prima vedere ar rezulta o economie de aproximativ jumătate de milion de lei anual, dar dacă ținem cont că este o valoare prezumată, care nu ia în calcul posibila scumpire a utilităților, a carburanților, inflația pe termen mediu și lung și, ceea ce este cel mai important, nu include nici materialele consumabile (surse de lumină, ignitere etc.) nici înlocuirile datorate deteriorărilor accidentale (difuzoare, console, cablaj etc.), plus asumarea tuturor riscurilor descrise în **Anexa 3**, atunci putem presupune că valoarea anuală a cheltuielilor cu întreținerea în varianta administrării proprii ar putea să depășească ușor suma de 4.000.000 lei anual.

Calculul de mai sus este doar un exemplu care arată faptul că, în varianta asumării de către municipalitate a gestionării directe a sistemului de iluminat public, cheltuielile necesare pentru a-l menține în parametrii normali de funcționare ar putea să fie mai mari decât au fost în varianta delegării sistemului.

Concesiunea este impusă și de necesitatea adaptării la cerințele și exigentele legale în vigoare a serviciului de iluminat public, privit ca un sistem eficient, și care să corespundă cu programele de dezvoltare durabilă ale municipalității, respectiv, pentru:

- asigurarea dezvoltării durabile a unitatilor administrativ-teritoriale;
- crearea unui ambient plăcut și ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- asigurarea funcționării și exploatării în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;
- protecției și conservării mediului natural și construit;
- satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de beneficiari ai serviciului;
- identificare și implementarea unor soluții și sisteme de eficiență energetică;
- punerea în valoare, printr-un iluminat arhitectural, ornamental și ornamental-festiv a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase.

Amploarea sistemului de iluminat public din Municipiul Constanța, investițiile făcute în perioada precedentă delegării și necesitatea întreținerii lor, realizarea unui sistem de telegestiune care să facă posibilă administrarea tehnică simplă și eficientizarea consumurilor, toate acestea impun ca sistemul să fie gestionat de către un operator care să dețină cel puțin următoarele:

- experiență în gestionarea unui sistem de iluminat public;
- capacitatea tehnică să o facă (dotarea cu utilaje specifice, spațiu de depozitare și dispecerat, mijloace de transport și de intervenție etc.);
- pregătirea profesională a angajaților atestată conform legii cu toate certificările necesare (electricieni autorizați ANRE, specialiști cu certificate de atestare profesională în iluminat CNRI etc.);
- licența ANRSC clasa I;
- atestate ANRE pentru proiectare, execuție, măsurări-încercări-verificări;
- sistem funcțional de management integrat probat cu certificări ISO.

Starea actuală a gestiunii sistemului de iluminat public, fără operator și aflat în posesia municipalității, aceasta din urma fără instrumentele necesare unei minime administrări, impune o rezolvare cât mai rapidă a situației.

Perpetuarea ei înseamnă generarea de riscuri pe care le implică defecțiunile neremediate ale sistemului de iluminat: risc de accidente rutiere, insecuritate publică datorată lipsei luminii pe trotuare, alei pietonale, parcuri și grădini, precum și încurajarea infracțiunilor și creșterea gradului de criminalitate.

Toate motivele de mai sus, dar mai ales lipsa experienței și a capacităților necesare Municipality de a gestiona în momentul de față un sistem de iluminat public de o asemenea amploare, conduc la concluzia că delegarea administrării sistemului de iluminat public reprezintă soluția optimă, cel puțin în viitorul apropiat.

8. DURATA CONCESIUNII

Conform art. 22 alin. 2 din Legea nr. 230/2006 trebuie subliniat faptul că pe toată durata derulării contractului de delegare a gestiunii, bunurile mobile sau imobile aparținând domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, utilizate pentru realizarea serviciului, se vor concesiona operatorului căruia i s-a atribuit contractul de delegare a gestiunii.

Art. 24 din legea nr. 230/2006 prevede în mod explicit atributul autorității publice locale ca odată cu luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciului de iluminat public să stabilească în acord cu dispozițiile legii nr. 51/2006 cuprinsul contractului propus, respectiv, drepturile și obligațiile părților, precum și întinderea acestora. Astfel, durata contractului de delegare a gestiunii trebuie să fie stabilită în acord cu interesul comunității locale, cu programul de dezvoltare a sistemului aferent serviciului, fără însă a fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor, cu rezerva de a nu depăși 49 de ani, cum prevede art. 24 alin. 2 din Legea nr. 230/2006. Conform prevederilor legii la stabilirea duratei propriu-zise din contract un element fundamental îl va reprezenta analiza cuantumului finanțărilor pe segmentul de investiții ce va fi realizat de către operator, astfel încât, amortizarea acestora să poată fi atinsă în timpul de desfășurare al raporturilor juridice dintre părți.

Durata stabilită în contract trebuie să nu încalce drepturile unor alți operatori care au convenții similare în derulare, pentru a se suprapune cele două delegări ale gestiunii serviciului.

Durata contractului poate fi afectată de o denunțare unilaterală a convenției de către autoritatea administrativă, care în temeiul art. 17 din legea nr. 230/2006 are atributul de a verifica modalitatea de realizare a delegării de gestiune, respectiv, îndeplinirea conformă a obligațiilor asumate. De menționat este faptul că în acord cu dispozițiile art. 23 alin. (7) din legea nr. 230/2006 părțile pot să prevadă și alte clauze de reziliere, aspect care în mod evident poate fi în legătură cu durata, producând de altfel efecte atunci când ar interveni cazul incident.

Durata contractului de delegare a gestiunii poate fi afectată de valabilitatea licenței de operare a persoanei juridice cu care se încheie contractul. În ipoteza retragerii licenței de operare, contractul se va rezilia de plin drept în condițiile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 230/2006.

Art. 24 alin. 2 din Legea nr. 230/2006 prevede totodată posibilitatea prelungirii duratei în cazurile expres prevăzute: a) pentru motive de interes general, caz în care durata contractului nu poate fi prelungită cu mai mult de 2 ani; b) în cazul în care operatorul, la cererea autorității administrației publice locale și pentru buna executare a serviciului sau pentru extinderea sistemului de iluminat public, a realizat investiții care nu ar putea fi amortizate în termenul rămas până la expirarea contractului inițial decât printr-o creștere excesivă a tarifelor sau a taxelor locale.

În toate cazurile descrise mai sus, prelungirea contractului poate fi decisă de către autoritatea administrativă, prin consiliul local, respectiv, Consiliul General al Municipiului București sau de asociația de dezvoltare comunitară, după caz.

Durata concesiunii unui serviciu de iluminat public se stabilește ținând cont de:

- experiența anterioară a delegării serviciului în Municipiul Constanța;
- experiența similară a altor orașe / municipii;
- reglementările legale privind serviciul de iluminat;
- finanțările posibile de obținut și durata de recuperare a costurilor de către operatorul economic;
- durata necesară realizării lucrărilor de reabilitare / modernizare, implicând toate aspectele tehnice (studii, aprobări, avize, proiecte tehnice, instalare, punere în funcțiune, verificări, recepție etc.)

Durata anterioară a delegării serviciului de iluminat public în Municipiul Constanța a fost de 8 (opt) ani, cu 2 (două) prelungiri de câte 2 (doi) ani, însumând un total de 12 (doisprezece) ani.

Experiența altor orașe comparabile cu Municipiul Constanța, pentru contracte trecute sau în derulare, ar indica o durată de delegare de 10 (zece) ani: Ploiești 2001, Pitești 2001, Craiova 2002, Iași 2005, Timișoara 2005, Brașov 2005.

Legea 230 din 7 iunie 2006 a serviciului de iluminat public stabilește că durata unui contract prin care se deleagă gestiunea nu poate fi mai mare 49 de ani, luându-se în calcul durata necesară amortizării investițiilor (art. 24 alin. 2).

Durata necesară realizării lucrărilor de reabilitare / modernizare a sistemului de iluminat public, precum și modul de finanțare a acestora se va stabili prin caietul de sarcini al delegării serviciului, precizările din prezentul studiu fiind cu titlu de recomandare.

Având în vedere cele expuse mai sus propunem ca durata concesiunii, pentru care se încheie contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public, să fie de 10 ani, cu posibilitatea prelungirii acestuia în conformitate cu prevederile art. 32, alin. 2 din Legea 51/2006.

Se recomandă ca lucrările de reabilitare / modernizare a sistemului de iluminat public să se realizeze în primii 3-5 ani ai concesiunii, astfel încât, la terminarea mandatului unui operator, investițiile făcute în sistemul de iluminat public să fie amortizate.

9. NIVELUL REDEVENȚEI

Operatorului economic delegat cu gestiunea serviciului de iluminat public i se poate impune obligativitatea plății unei sume către bugetul local, cu titlu de redevență. Nivelul minim al redevenței pentru fiecare tip de activitate poate fi stabilit prin Caietul de sarcini ce va fi supus aprobării Consiliului Local al municipiului Constanța.

La calculul redevenței trebuie avut în vedere un nivel echilibrat al raportului preț/calitate.

Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice stabilește la art. 21 alin. (2) lit. a) o competență a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală (art. 10 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr. 373/2002 privind organizarea și funcționarea ANRSC) în material aprobării și emiterii normelor metodologice de reglementare în privind valorilor activităților aferente serviciului de iluminat public. Din acest punct de vedere orice evaluare

Conform art. 10 din Normele metodologice din 14 martie 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public aprobate prin Ordinul nr. 77/2007 al ANRSC modul de calcul privind valoarea pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei: $V = C_t + p$, unde: V - valoarea stabilită a activităților specifice serviciului de iluminat public pentru o anumită perioadă; C_t - cheltuieli totale; p - profit.

În funcție de valoarea în sine a serviciului, în temeiul încheierii contractului de concesiune, autoritatea administrativă locală poate stabili cuantumul redevenței pentru operatorul care preia delegarea gestiunii serviciului de iluminat public.

Din analiza elementelor puse la dispoziție de autoritatea administrativă precum și în raport de specificul acestui serviciu, propunem ca valoarea redevenței anuale în cazul concesiunii prin delegarea gestiunii să fie stabilită într-un cuantum 1-5% din valoarea intretinerii sistemului de iluminat public. Media valorilor anuale din ultimii 10 (zece) ani platite pentru intretinerea sistemului (vezi capitolele 4 și 7), coroborate cu valori prezumate în creștere pentru viitorii 10 ani, determină un nivel al redevenței anuale de minimum 45.000 lei.

Redeventa se va actualiza anual cu indicele de inflație prognozat, aprobat prin Hotărâre a Consiliului Local Constanta, urmând a se regulariza la prima scadență a anului următor, conform indicelui de inflație real comunicat de Institutul Național de Statistică.

Plata redevenței se va face la începutul fiecărui an, până la o dată fixată prin caietul de sarcini al delegării, recomandabil în primele 3 luni ale anului.

În cazul în care, din vina sa exclusivă, concesionarul nu reușește să-și îndeplinească obligațiile asumate prin contract într-o perioadă stabilită, atunci Municipality trebuie să poată fi îndreptățită să deducă din pretul redevenței, ca penalități, o sumă echivalentă cu o cotă procentuală. Valorile și termenele vor fi prevăzute în caietul de sarcini al viitoarei delegări.

10. CONCLUZII SI RECOMANDĂRI

Motivele prezentate la Capitolul 7 al studiului recomandă ca fiind oportună concesionarea gestiunii sistemului de iluminat public către un operator cu experiență, care să posede capacitatea tehnică și organizatorică, dotarea și experiența managerială, bonitatea și capacitatea financiară necesare prestării serviciului încredințat. Structura delegării trebuie riguros stabilită în contractul încheiat între autoritatea administrativă și persoana juridică delegată, în conformitate cu prevederile din cuprinsul legii nr. 51/2006, respectiv, ale legii nr. 230/2006.

Păstrarea gestiunii ca serviciu propriu al Municipality presupune asumarea riscurilor legate de lipsa experienței, de întârzierile generate de înființarea unui astfel de serviciu, de obținerea autorizațiilor și licențelor necesare funcționării, dar mai ales de posibilitatea ca cheltuielile cu întreținerea sistemului de iluminat să crească în această variantă. Soluția delegării gestiunii serviciului de iluminat public reprezintă o excepție de la asumare în integralitate a parametrelor de performanță și a exigențelor obiectivelor stabilite prin legea nr. 230/2006, respectiv, prin Regulamentul Cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 77/2006 al Președintelui ANRSC.

Prin raportare la posibilitatea legală de a realiza o delegare a gestiunii serviciului de iluminat public fie în etape diferite, fie pe teritorii diferite, precum și în raport de informațiile obținute din arhiva instituției publice se constată că sistemul cu doi operatori s-a dovedit eficient la nivelul Municipiului Constanța. În asemenea condiții, prezentul studiu recomandă menținerea unui sistem similar, cu doi operatori, pentru orice acțiuni viitoare de delegare a gestiunii sistemului, mai ales că din punct de vedere al structurii rețelei, aceasta poate fi împărțită în cele două zone, Nord și Sud. O asemenea formulă de gestiune menține în mod cert un nivel ridicat al competitivității între cei doi operatori care vor realiza investiții complementare în sistem pentru a genera ulterior profit. În continuare, subliniem faptul că o asemenea metodă, de delegare a gestiunii pe segmente teritoriale profită intereselor administrației publice locale, aceasta având posibilitatea de a efectua în orice moment cu ușurință un audit prin raportare la starea sistemului, la costuri, precum și la nivelul de eficiență în funcționare.

Din punct de vedere contractual, delegarea pe segmente de teritoriu a gestiunii serviciului constituie un avantaj pentru autoritatea publică, fiindcă la aplicarea parametrilor de control în acord cu dispozițiile art. 17 din Legea nr. 230/2006, în ipoteza în care s-ar impune o denunțare unilaterală a convenției, efectele unui asemenea act nu ar prejudicia întreaga comunitate. Evaluarea indicilor de performanță și a îndeplinirii exigențelor din lege și din caietul de sarcini se face totodată mult mai ușor și orice abatere contractuală poate fi probată fără echivoc, prin raportare proporțională la valoarea contractului. Cu alte cuvinte, în cazul în care delegarea de gestiune ar eșua în cazul unui anumit operator, ar fi de dorit ca efectele negative să fie cât mai mici, iar justa denunțare unilaterală să poată fi ușor probată prin raportare la un teritoriu mic și nu la un municipiu întreg precum Constanța.

Recomandăm ca pe parcursul primului an al noii gestiuni să se investească în:

- realizarea **Hărții Electronice a Sistemului de Iluminat Municipal**, ca sarcină expresă înscrisă în caietul de sarcini al delegării prin concesiune;
- realizarea **Planului General de Iluminat Public al Municipiului Constanța**, printr-o colaborare între reprezentanți desemnați de viitorii operatori și de Municipality sub coordonarea unui specialist extern cu experiență.

Acestea vor fi instrumente de lucru extrem de utile atât operatorului cât și Municipality, care alături de implementarea sistemului de telegestiune vor permite o administrare mult mai simplă și mai ieftină a sistemului de iluminat. Prevederile clare ale planului general de iluminat elimina orice dificultăți în estimarea costurilor de investiție și întreținere ulterioară.

Recomandăm **realizarea investițiilor descrise în capitolul 6 în primii 3-5 ani ai perioadei de delegare**. Extinderea sistemului în zonele lipsă sau în cele noi, trecerea în subteran a rețelilor de alimentare, preluarea în proprietate proprie a întregului sistem de alimentare a iluminatului, generalizarea introducerii stâlpilor de metal în locul celor de beton, toate acestea se pot face treptat pe măsura asigurării finanțării de către operator și cu costuri suportabile pentru Municipality, eșalonate pe întreaga durată a concesiunii.

Se recomandă introducerea treptată a tehnologiei LED în iluminatul public, care va reduce consumurile energetice și implicit va înlesni orientarea economiilor astfel realizate către investiții.

În ceea ce privește alegerea aparatelor de iluminat performanțe cu tehnologie LED, se va evita utilizarea surselor de culoare alb rece, chiar dacă eficiența luminoasă este superioară celor de culoare alb cald. Se vor evita contrastele de culoare și se va căuta păstrarea culorii predominant calde a luminii. Dat fiind că în prezent există aparate de iluminat stradal extrem de performante la o temperatură de culoare a luminii de $T_c=3500K$, acest lucru este perfect realizabil și menține actuala dominantă caldă a luminii orașului.

Dacă se analizează influența creșterii eficienței energetice și cea a reducerii costurilor pe o durată de 10 ani, este probabil ca investiția în modernizarea a 25.000 de puncte luminoase să nu îndeplinească criteriile de fezabilitate economică. Crește însă calitatea iluminatului, ajungându-se la atingerea parametrilor lumino tehnici impuși de normele românești și europene. Alături de argumentele expuse la capitolul 8 al studiului, acest lucru demonstrează că pentru Primăria Municipiului Constanța este avantajos atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere urbanistic-calitativ să concesioneze serviciul de iluminat public pe un interval de 10 ani. Prin concesionarea serviciului de iluminat cu repartizarea costurilor pe mai mulți ani (minimum 10 ani) costurile devin suportabile și în același timp se realizează un iluminat public performant încă de la începutul perioadei.

Având în vedere toate cele prezentate anterior, prezentul studiu recomandă că pentru soluționarea integrală și sistematică a problemei **este necesară delegarea de gestiune prin concesionare a serviciului de iluminat public unor operatori specializați**.

Dr. ing. Mihai Musch,

Avocat Ina Vintilescu,

ANEXA 1:
EVOLUTIA CONSUMULUI SI A TARIFELOR ENERGIEI ELECTRICE IN ULTIMUL AN DE CONTRACT SI IN LUNILE DE DUPA TERMINAREA CONTRACTULUI

CONSUM ENERGIE ELECTRICA

Zona NORD			Zona SUD			2013		COD 101342497-L		COD 10205612-F		ELECTRICA	
	KW	LEI	KW	LEI		2013		KW	LEI	KW	LEI	KW	LEI
2012													
IANUARIE	568.554	285.818,09	324.998	153.113,58		IANUARIE		876.638	553.043,97	571.212	372.015,05	34.297	26.250,97
FEBRUARIE	831.343	408.082,24	675.938	309.978,85		FEBRUARIE		1.583.572	1.053.658,91	562.800	389.561,41	24.488	18.875,48
MARTIE	648.418	318.180,12	407.101	182.851,79		MARTIE						21.640	16.271,22
APRILIE	476.085	218.391,21	316.032	140.677,59		APRILIE		485.040	313.995,00	635.363	438.244,31	67.624	52.508,80
MAY	447.682	200.060,84	357.427	152.527,13		MAY		399.166	228.170,53	298.940	194.554,94	24.644	19.096,08
JULIE	402.948	174.283,95	264.483	113.245,64		JULIE		408.489	259.850,44	328.607	211.111,64	34.267	25.195,46
AUGUST	491.952	218.279,73	294.024	133.733,75		AUGUST		459.756	287.475,73	289.786	184.068,93	28.144	19.071,63
SEPTEMBRIE	573.201	279.742,13	299.662	151.202,90		SEPTEMBRIE		885.667	587.837,92	324.791	206.736,61	65.927	46.377,24
OCTOMBRIE	792.116	451.790,91	329.495	180.718,72		OCTOMBRIE		812.620	537.397,04				
NOIEMBRIE	753.354	434.429,08	423.772	230.999,48		NOIEMBRIE							
DECEMBRIE	871.639	524.031,12	684.714	366.886,90		DECEMBRIE							
TOTAL	Az = 2.531.385 An = 4.872.554 R = 51.267 T = 7.455.206	3.831.138,69	Az = 1.223.148 An = 3.220.432 R = 469.654 T = 4.913.234	2.407.233,26									

EVOLUTIE TARIFE

Nr. crt.	01.01.2010	01.04.2011	01.07.2012	28.07.2012	01.09.2012	01.11.2012	01.01.2013	01.04.2013	01.07.2013	01.08.2013	01.09.2013
1.	Az= 0,5215lei/kWh An= 0,3078lei/kWh A = 0,4817lei/kWh R = 0,0658lei/kWh	0,5215lei/kWh 0,3078lei/kWh 0,4817lei/kWh 0,0658lei/kWh	0,5476 lei/kWh 0,3232 lei/kWh 0,5058 lei/kWh 0,0691 lei/kWh	0,5476 lei/kWh 0,3232 lei/kWh 0,5058 lei/kWh 0,0691 lei/kWh	0,5476 lei/kWh 0,3232 lei/kWh 0,5058 lei/kWh 0,0691 lei/kWh	0,5476 lei/kWh 0,3232 lei/kWh 0,5058 lei/kWh 0,0691 lei/kWh	0,5805 lei/kWh 0,3426 lei/kWh 0,5361 lei/kWh 0,0732 lei/kWh	0,5805 lei/kWh 0,3426 lei/kWh 0,5361 lei/kWh 0,0732 lei/kWh	0,5730 lei/kWh 0,3381 lei/kWh 0,5291 lei/kWh 0,0722lei/kw	0,5730 lei/kWh 0,3381 lei/kWh 0,5291 lei/kWh 0,0722lei/kw	0,5730 lei/kWh 0,3381 lei/kWh 0,5291 lei/kWh 0,0722lei/kw
2.	Acciza euro=4,2655 lei	4,3001 lei	4,3001 lei	4,3001 lei	4,3001 lei	4,3001 lei	4,5223 lei	4,5223 lei	4,5223 lei	4,5223 lei	4,5223 lei
3.	Tarif cogenerare	0,0185 lei/kWh	0,0212 lei/kWh	0,0212 lei/kWh	0,0212 lei/kWh	0,0212 lei/kWh	0,0231 lei/kWh	0,0231 lei/kWh	0,0231 lei/kWh	0,0231 lei/kWh	0,0231 lei/kWh
4.	Tarif certificate verzi						0,0515 lei/kWh	0,051123 lei/kWh	0,038153lei/kWh	0,034422lei/kWh	0,034422lei/kWh
5.	Tarif componenta de piata concurentiala (C.P.C.)				0,6141lei/kWh	0,5384lei/kWh	0,5296 lei/kWh	0,4857 lei/kWh	0,4617 lei/kWh	0,4617 lei/kWh	0,4783 lei/kWh

ANEXA 3

Matricea riscurilor de exploatare pentru concesiunea serviciului de iluminat public

Nr. Crt.	Categorie de risc	Descriere	Distributia riscurilor	
			Concedent	Concesionar
I.	Riscuri de amplasament			
1.	Reabilitarea / modernizarea Sistemului de Iluminat Public (SIP) din Municipiului Constanta pe structura existenta.	Sistemul de iluminat public se afla in proportia cea mai mare in patrimoniul municipiului Constanta	Riscul de litigiu privind nepredarea in folosinta gratuita a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta catre Concesionar	Riscul de a nu putea executa lucrarile de reabilitare/modernizare) in termenul angajat prin contract, ca urmare a nepredarii Sistemului de Iluminat Public din Municipiul. Constanta
2.	Aprobarile privind executarea lucrarilor de reabilitare/modernizare.	Autorizatiile, avizele si aprobarile de alocare resurse bugetare privind amplasarea elementelor infrastructurii Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta (a stalpilor si a punctelor de aprindere)	Riscul de neincepere a lucrarilor in termen de reabilitare/modernizare a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta datat lipsei de finantare privind infrastructura SIP care face obiectul concesiunii	Riscul privind intarzieri in obtinerea aprobarilor si autorizatiilor reglementate prin cadrul legislativ privind executia lucrarilor contractate
3.	Titlul de proprietate sau contract de comodat pentru folosinta gratuita a Sistemului de Iluminat Public pe toata perioada de existenta a acestuia.	Municipiul Constanta va prelua Sistemului de Iluminat Public fie pe baza de titlu de proprietate, fie pe baza de proces verbal de predare primire dupa semnarea contractului de concesiune, fie pe baza de contract de comodat potrivit Legii 230/2007.	Riscul de nepreluare a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta si a decalarii/intarzierii executiei lucrarilor de reabilitare/modernizare si de nerealizare a indicatorilor de performanta asteptate.	Riscul de neindeplinire a performantei Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta, ca urmare a intarzierilor executiei lucrarilor de reabilitare și modernizare a acestuia in termenul angajat prin contract.

4.	Disponibilitatea amplasamentului	Amplasarea stalpilor de iluminat pentru extinderile Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta si a locului de amplasare a punctelor de aprindere a iluminatului public.	Riscul ca in cazul in care amplasarea elementelor infrastructurii SIP sa fie pe terenul apartinand altor proprietari decat Municipality si acestia sa nu permita o eventuala amplasare a elementelor infrastructurii SIP pe proprietatea lor.	Riscul de intarziere a executiei lucrarilor de reabilitare/modernizare a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta si de punere in functiune a investitiilor prin decalarea termenului de receptie finala.
II.	Riscuri de proiectare, constructie si receptie			
1.	Proiectare	Proiectul nu permite efectuarea prestatiiilor la costul oferat.	Riscul de a nu beneficia de un SIP reabilitat/ modernizat potrivit angajamentelor anterioare.	Riscul de a inregistra pierderi financiare fata de oferta initiala.
2.	Constructie	Aparitia pe parcursul executiei reabilitarii, modernizarii Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta a unor evenimente, care fac imposibila finalizarea la termen a constructiei la costul estimat.	Riscul de intarziere a punerii in functiune si de majorare a costurilor initiale.	Riscul de plata a unor penalitati si daune contractuale si a unor pierderi financiare ca urmare a depasirii costului initial estimat.
3.	Receptie investitie	Investitia privind reabilitarea modernizarea Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta nu se finalizeaza la termenul contractual, sau aceasta nu respecta proiectul aprobat.	Riscul de nepunere in functiune a Sistemului de Iluminat Public in Municipiul Constanta reabilitat (modernizat) la termenul stabilit.	Riscul de plata a unor penalitati si daune contractuale ca urmare a intarzierii darii in folosinta a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta reabilitat (modernizat) la termenul contractat.
III.	Riscuri de finantare.			
1.	Dobanzi pe parcursul investitiei.	Dobanzile la creditele angajate se pot schimba pe parcursul investitiei.	In cazul scaderii dobanzilor creditului, exista riscul de a plati o suma mai mare pentru activitatile de investitii in SIP contractate.	In cazul cresterii dobanzii creditului angajat, exista riscul de a inregistra pierderi financiare fata de profitul initial estimat.

2.	Finantator incapabil	Operatorul castigator nu este capabil sa mobilizeze surse financiare pentru acoperirea financiara a proiectului.	Riscul de a nu beneficia de un Sistemului de Iluminat Public in Municipiul Constanta reabilitat, modernizat sau reabilitat / modernizat corespunzator la termenul din contract.	Riscul de a nu duce la indeplinire executia clauzelor contractului de concesiune prin delegare a gestiunii Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta.
3.	Finantarea indisponibila	Concesionarul nu poate asigura resursele in cuantumul stabilit pentru finantarea executiei proiectului de reabilitare, modernizare	Riscul de a nu beneficia de un Sistemului de Iluminat Public in Municipiul Constanta reabilitat, modernizat la standardele stabilite prin contractul de delegare a gestiunii iluminatului public.	Riscul de neindeplinire a obligatiilor contractuale si toate celelalte consecinte ce decurg din aceasta.
4.	Modificari de taxe	Taxele care se aplica finantarii iluminatului public pot fi modificate de catre concedent.	Riscul de a nu putea finanta valoarea investitiei la care s-a angajat prin contract pentru sistemul de iluminat public.	Riscul de scadere a profitabilitatii contractului sau de a inregistra pierderi financiare.
5.	Finantarea suplimentara	Ca urmare a aparitiei de solutii noi de iluminat impuse prin lege sau a unor extinderi neprevazute a zonelor de iluminare.	Riscul de a nu avea prevazute in buget sumele necesare finantarii lucrarilor suplimentare.	Riscul ca concesionarul sa nu poata suporta financiar consecintele modificarilor pe termen scurt.
IV.	Operare			
1.	Intretinere	Calitatea lucrarilor executate este necorespunzatoare, avand ca rezultat cresterea peste valorile prevazute a costurilor de intretinere a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta	Riscul ca Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta sa nu functioneze in mod corespunzator, sa nu atinga indicatorii de performanta prevazuti in Regulamentul Serviciului de Iluminat Public.	Riscul ca valoarea lucrarilor de intretinere sa depaseasca veniturile stabilite prin contract, din aceasta activitate.

2.	Schimbarea cerintelor concedentului in afara limitelor contratuale.	Concedentul isi schimba cerintele dupa semnarea contractului.	Riscul de modificare a proiectului fata de cel stabilit initial prin oferta, care conduce la costuri suplimentare de nepredare, de intarziere a receptiei si eventual de crestere a costurilor proiectului de reabilitare (modernizare) a Sistemului de Iluminat Public.	Riscul de a nu realiza proiectul in termenul stabilit prin contract, de crestere a costurilor totale ale proiectului fata de cele initiale oferate si de neefectuare a receptiei la termenul contractat.
3.	Operare	Concesionarul nu corespunde financiar sau nu poate efectua prestatiile conform contractului.	Riscul de a nu beneficia de un serviciu de iluminat corespunzator.	Riscul de a pierde concesionarea prin delegarea de gestiune a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta.
4.	Solutii tehnice vechi sau inadecvate.	Solutiile tehnice propuse nu sunt corespunzatoare din punct de vedere tehnic pentru a asigura realizarea performantelor lumino tehnice ale Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta.	Riscul de a nu avea un Sistemului de Iluminat Public in Municipiul Constanta reabilitat, modernizat potrivit standardelor de iluminat si de neindeplinire a indicatorilor prevazuti in Regulamentul Serviciului de Iluminat Public.	Riscul de a plati penalitati si daune contractuale sau de reziliere a contractului de concesiune prin delegare de gestiune
V.	Piața			
1.	Inflatie	Valoarea platilor in timp este diminuata de inflatie.	Riscul de a nu primi un serviciu de iluminat public la nivelul angajamentelor asumate de concesionar prin contract.	Riscul de a nu acoperi din sumele incasate costurile serviciului furnizat.
VI.	Riscul legal si de politica a concedentului			
1.	Reglementare	Exista un cadru statutar de reglementari care va afecta activitatea concesionarului.	Riscul ca furnizarea serviciului de iluminat public sa fie afectata in ce priveste nivelul cantitativ si calitativ asumat prin contract.	Riscul ca nivelul veniturilor, cheltuielilor si profitabilitatii contractului serviciului prestat sa fie afectate.

2.	Schimbari legislative sau de politica	Schimarile legislative sau de politica a concedentului care nu pot fi anticipate la semnarea contractului si care se adreseaza direct, specific si exclusiv proiectului, ceea ce modifica nivelul costurilor de capital sau operationale ale proiectului.	Riscul de afectare semnificativa a investitiilor in reabilitare / modernizare a Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta sau a primirii unui serviciu de iluminat public sub nivelul calitativ prevazut in contract.	Riscul de crestere semnificativa a costurilor proiectului si diminuarea drastica a profitabilitatii acestuia sau intrarea in zona pierderilor cu afectarea serioasa a calitatii serviciului public.
VII.	Activele proiectului			
1.	Deprecierea tehnica a reabilitării și modernizării Sistemului de Iluminat Public din Municipiul Constanta.	Deprecierea tehnica si morala a solutiei propuse este mai mare decat cea stabilita initial.	Riscul de a primi un serviciu de iluminat public sub noile standarde actualizate.	Riscul de a amortiza investitia accelerat cu afectarea profitabilitatii proiectului.
VIII.	Forța majoră			
4.	Forta majora	Forta majora declarata si care se intinde pe o durata mare de timp impiedica realizarea contractului.	Riscul de intrerupere pe perioade mari de timp a primirii unui serviciu de iluminat public crespunzator.	Riscul de crestere a cheltuielilor si a pierderilor financiare ale proiectului, ca urmare a cresterii cheltuielilor cu asigurarea bunurilor de capital.

ANEXA 4

Estimarea cheltuielilor necesare pentru infiintarea unui serviciu de operare a sistemului de iluminat public

Personal	electricieni intretinere / interventie / reparatii	24 persoane	21.600 euro / luna	97.200 lei / luna
	dispecerat	3 persoane	2.400 euro / luna	10.800 lei / luna
	depozit	2 persoane	1.300 euro / luna	5.850 lei / luna
	ingineri sefi	2 persoane	2.600 euro / luna	11.700 lei / luna
	responsabili cu executia	4 persoane	1.100 euro / luna	4.950 lei / luna
	instructor protectia muncii	1 persoana	1.000 euro / luna	4.500 lei / luna
	specialist ISCIR	1 persoana	1.000 euro / luna	4.500 lei / luna
	contabilitate	1 persoana	1.000 euro / luna	4.500 lei / luna
	secretariat	1 persoana	850 euro / luna	3.825 lei / luna
	director	1 persoana	1.500 euro / luna	6.750 lei / luna
Total cheltuieli salarizare		40 persoane	34.350 euro / luna	154.575 lei / luna
Spatiu birouri, dispecer, depozit (chirie si utilitati)			14.000 euro / luna	63.000 lei / luna
Cheltuieli parc auto	1,35 euro x 1,5l/ora x 16 ore / zi x 4 masini x 30 zile/luna		3.888 euro / luna	17.496 lei / luna
	1,35 euro x 1,2l/ora x 8 ore / zi x 6 masini x 30 zile/luna		2.333 euro / luna	10.499 lei / luna
Intretinere dotari			2.500 euro / luna	11.250 lei / luna
Total cheltuieli lunare cu salarizare, sedii, utilitati			57.071 euro / luna	256.820 lei / luna
Taxa licentiere anuala ANRSC			6.667 euro / an	30.000 lei / an
Total cheltuieli anuale cu salarizare, sedii, utilitati, licenta			691.519 euro / an	3.111.836 lei / an
Dotari	masini interventie	4	58000	232.000 euro
	masini deplasari	4	15000	60.000 euro
	autoutilitare	2	31000	62.000 euro
	utilaje, scule	1	90000	90.000 euro
	grup electrogen	2	10000	20.000 euro
Formare profesionala, autorizari, licente		1	30000	30.000 euro
Cheltuieli de amenajare		1	40000	40.000 euro
Total cheltuieli initiale dotari			534.000 euro	2.403.000 lei

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
generali și garanțați pentru Serviciul de Iluminat Public

Nivelurile de luminanță și iluminare sunt stabilite în conformitate cu prevederile reglementărilor internaționale și naționale privind iluminatul public - Comisia Internațională de Iluminat (CIE) TR 115, respectiv standardul SR EN 13201.

Indicatori de performanță specifici pentru calitatea serviciului prestat:

Iluminat Public			
Articol	Nivel de servicii	MASURARE/ DETECTARE	TIMP PERMIS PENTRU REPARATII SAU TOLERANTA ADMISA
Luminanța medie	0,5 cd/m ² pentru drumuri ME 5 0,75 cd/m ² pentru ME 4 drumuri 1,0 cd/m ² pentru drumuri ME 3	Inspectie vizuala, luminanțmetru	Lampile neconforme din zonele cu risc mare trebuie reparate in maxim 48 ore de la detectarea lor
Uniformitatea generală a luminanței	0,35 pentru drumuri ME 5 0,4 pentru drumuri ME 4, ME 3 si ME 2	Inspectie vizuala, luminanțmetru	Lampile neconforme din zonele cu risc mare trebuie reparate in maxim 48 ore de la detectarea lor
Factorul de putere	> 0.92	Multimetru	Corpurile de iluminat neconforme trebuie inlocuite sau reparate in maxim 5 zile de la detectarea (sesizarea) defectiunii
Corpuri (aparate) de iluminat	Trebuie sa fie prezentate complete, curate, cu suprafata vopsita sau cu alt tip de strat acoperitor	Inspectie vizuala	Corpurile de iluminat trebuie să fie curățate in maxim 5 zile de la semalarea deficienței ca parte a operațiunilor de întreținere, altfel minim odata la 4 ani.
Stalpii de iluminat	Trebuie sa fie prezentati curati fara defectiuni, fara coroziune	Inspectie vizuala	Stalpii de iluminat defectati in urma accidentelor trebuie sa fie inlocuiti in termen de 14 zile

[illegible]

ÎNTRERUPERI ȘI LIMITĂRI ÎN FURNIZAREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC						
NS IC1- Intreruperi accidentale datorate operatorului						
a)	NS IC1a- Numărul de intreruperi neprogramate constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental Algoritm de calcul al indicatorului : $NS\ IC1a = \frac{\text{Numărul de intreruperi neprogramate constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental}}{\text{Numărul de intreruperi neprogramate constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental}} \times 100$					
a1)	Iluminat stradal					
a2)	Iluminat pietonal					
a3)	Iluminat ornamental					
b)	NS IC1b- Numărul de artere, monumente afectate de intreruperile neprogramate Algoritm de calcul al indicatorului: $NSIC1b = \frac{\text{Numărul de artere, monumente afectate de intreruperile neprogramate}}{\text{Numărul de artere, monumente afectate de intreruperile neprogramate}} \times 100$					
c)	NS IC1c- Durata medie (în ore) a intreruperilor pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
c1)	Iluminat stradal					
c2)	Iluminat pietonal					
c3)	Iluminat ornamental					
NS IC2-ÎNTRERUPERI PROGRAMATE						
a).	NS IC2a- Numărul de intreruperi programate, anunțate utilizatorilor, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
a1)	Iluminat stradal					
a2)	Iluminat pietonal					
a3)	Iluminat ornamental					
b)	NS IC2b- Numărul de artere, monumente afectate de intreruperile programate					
c)	NSIC2c- Durata medie (în ore) a intreruperilor programate Algoritm de calcul al indicatorului: $NSIC2c = \frac{\text{Durata totala in ore a intreruperilor programate}}{NSIC2a}$					
d)	NS IC2d- Numărul de intreruperi programate, care au depășit perioada de intrerupere programată, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
d1)	Iluminat stradal					
d2)	Iluminat pietonal					
d3)	Iluminat ornamental					
NS IC3- ÎNTRERUPERI NEPROGRAMATE DATORATE UTILIZATORILOR						
a)	NSIC3a- Numărul de intreruperi neprogramate datorate distrugerilor de obiecte aparținând sistemului de iluminat public					
b)	NS IC3b- Durata medie (în ore) de remediere și repunere în funcțiune pentru intreruperile de					

	la punctul a) Algoritm de calcul al indicatorului : $NSIC3b = \text{Durata totala in ore a intreruperilor neprogramate datorate distrugerilor de obiecte aparținând sistemului de iluminat public} / NSIC3a$					
NS IR- RĂSPUNSURI LA SOLICITĂRILE SCRISE ALE UTILIZATORILOR SAU BENEFICIARILOR INSTALAȚIILOR DE ILUMINAT PUBLIC						
a)	NSIR1 -Numărul de sesizări scrise în care se precizează că este obligatoriu răspunsul operatorului					
b)	NSIR2 -Procentul din sesizările de la punctul a) la care s-a răspuns în termen de 30 de zile calendaristice Algoritm de calcul al indicatorului : $NSIR2 = \text{Numarul de sesizari la care s-a raspuns in 30 de zile} \times 100 / NSIR1$					
INDICATORI DE PERFORMANȚĂ GARANȚAȚI						
NS IL-INDICATORI DE PERFORMANȚĂ GARANȚAȚI PRIN LICENȚĂ						
a)	NSIL1 -Numărul de sesizări scrise întemeiate privind nerespectarea de către operator a obligațiilor din licență					
b)	NSIL2 -Numărul de încălcări a obligațiilor operatorului rezultate din analizele și controalele A.N.R.S.C. și modul de soluționare pentru fiecare caz de încălcare a acestor obligații					
NS IP-INDICATORI DE PERFORMANȚĂ A CĂROR NERESPECTARE ATRAGE PENALITĂȚI CONFORM CONTRACTULUI DE DELEGARE A GESTIUNII						
a)	NSIP1 -Valoarea despăgubirilor acordate de operator în cazul deteriorării din cauze imputabile lui a instalațiilor utilizatorului					
b)	NSIP2 -Valoarea despăgubirilor acordate de operator pentru nerespectarea parametrilor de furnizare					
c)	NSIP3 -Numărul de facturi contestate de utilizator					
d)	NSIP4 -Numărul de facturi de la punctul c) care au justificat contestarea valorilor					
e)	NSIP5 -Valoarea reducerilor facturilor datorate contestării valorilor acestora					

HOUSE CONSULT S.R.L.

- inginerie
- project management
- consultanță tehnică
- arhitectură

OPIS DOCUMENTE

- Foaie de capăt
- Lista de semnături
- Regulamentul serviciului de iluminat public din municipiul Constanța
- ANEXA 1 la Regulamentul serviciului de iluminat public -indicatori de performanță

HOUSE CONSULT S.R.L.

- inginerie
- project management
- consultanță tehnică
- arhitectură

Contract

61936 / 29.04.2014

Serviciul privind elaborare documentație pentru delegarea gestiunii serviciului de iluminat public din municipiul Constanța

HOUSE CONSULT S.R.L.

- inginerie
- project management
- consultanță tehnică
- arhitectură

LISTĂ DE SEMNĂTURI

Poziție expert	Nume și prenume expert	Semnătura

Manager proiect

Radu BRIBAN

Expert achiziții publice

Carmen – Corina ENĂCHESCU

Specialist atestat ANRE

Marian DORDESCU

Autoritatea Națională de
Reglementare a Energiei
DORDESCU MARIAN
Electrician autorizat MHA/ETB
Nr. 25027/2013

